

عنوان مقاله:

قاعده دیه شکستگی: بازتاب فاصله ای میان مشهور و ماثور

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های فقهی، دوره 18، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

محمد جعفر صادق پور - استادیار گروه فقه و حقوق، دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران

خلاصه مقاله:

فقیهان امامیه با استناد به نصوص شرعی همانند فرازهای مختلفی از روایت ظریف بن ناصح، قاعده ای اصطیاد کرده اند که بر مبنای آن شکستگی استخوان عضو دارای دیه مقدر، در صورت عدم بهبود یک پنجم دیه آن عضو را داراست و در صورت بهبود کامل، چهار بیست و پنجم دیه آن عضو. این قاعده در ماده ۵۶۹ قانون مجازات اسلامی نیز منعکس شده است. با وجود این، در خصوص گستره این قاعده و نیز مستندات شرعی و فقهی آن تا ملامتی وجود دارد که پابندی به آن را با مانع جدی روبه رو می سازد. تامل در مستندات قاعده دیه شکستگی به تقریری که از سوی فقیهان امامیه ارائه شده است، نشان می دهد استخراج این قاعده از روایت ظریف با توجه به فرازهای مختلف این روایت، با چالش جدی مواجه است. اما در عین حال، در این نوشتار اثبات شده است که اگر به هر دلیلی همچون برخی الزامات تقنینی، بنا باشد قاعده ای در خصوص دیه شکستگی ارائه شود، می توان از برخی فرازهای دیگر روایت ظریف قاعده ای اصطیاد کرد که بر مبنای آن شکستگی استخوان عضو دارای دیه مقدر، اگر بدون عیب بهبود یابد، موجب یک پنجم دیه آن عضو است. در صورت عدم بهبود یا بهبود ناقص شکستگی نیز به علت فقدان تقدیر شرعی، ارش ثابت خواهد بود.

کلمات کلیدی:

دیه، روایت ظریف، شکستگی، قاعده شکستگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1520509>

